

Bilag 1A Terminologi og gældende lovgivning

1. Gældende lovgivning
2. Terminologi

1. Gældende lovgivning

- Sundhedsloven (lovbekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2010)
- Bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitale beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. (BEK 1150 af 9. december 2011)
- Beredskabsloven (lovbekendtgørelse nr. 660 af 10. juni 2009)
- Bekendtgørelse om befordring eller befordringsgodtgørelse efter Sundhedsloven (BEK 1662 af 27. december 2013)
- Bekendtgørelse om udrykningskørsel (BEK 154 af 25. februar 2009)
- Taxiloven (lovbekendtgørelse nr. 107 af 30. januar 2013)
- Bekendtgørelse om særlige krav til taxier mv. nr. 399 af 4. maj 2006.
- Færdselsloven (lovbekendtgørelse nr. 1386 af 11. december 2013)
- DS/EN 1789+A21:2014⁴⁰ Ambulancer og ambulanceudstyr – ambulancer.
- DS/EN 1865-1:2010 Udstyr til patienthåndtering i ambulancer – del 1: Specifikation for almindeligt bære- og patienthåndteringsudstyr.
- DS/EN ISO 20471:2014

2. Terminologi

Akutberedskabet: Den Præhospitale Virksomhed – Akutberedskabet, se www.regionh.dk/akut

Akutlæge: betegnelsen for den speciallæge, der bemander en akutlægebil. En del af akutlægerne er endvidere uddannet som indsatsleder i henhold til REFIL.

Akutlægebil (ALB): En supplerende præhospital ressource bemanded med speciallæge og paramediciner/lægebilsassistent. Akutlægebil kan ikke transportere patienter.

Akutmodtagelse: Døgnåbne akutmodtagelser, hvor akut syge eller tilskadekomne borgere kan blive visiteret til behandling gennem Akuttelefonen 1813 eller blive indbragt til behandling med ambulance. Se afsnit 1.3 i bilag 1.

AMK-Vagtcentral: Region Hovedstadens AMK-Vagtcentral er ”kommando-central” for regionens samlede akutte beredskab og dermed den koordinerende funktion for al præhospital indsats med ambulancer, akutlægebiler, akutlægehelikopter og liggende sygetransporter samt akutte 1813-hjemmebesøg. Se afsnit 1.2.1 i bilag 1.

Alarmcentral: er den funktion, der modtager 112-opkald, fastlægger skadested, indringers identitet og vurderer hvilken/hvilke myndigheder, der skal varetage opgaven. Alle sundhedsfaglige opgaver omstilles og videresendes til AMK-Vagtcentralen. Region Hovedstaden betjenes af to alarmcentraler, Alarmcentral Storkøbenhavn og Rigspolitiets Alarmcentral, som også dækker de øvrige regioner.

Ambulance: Køretøj godkendt til transport af observations- og/eller behandlingskrævende patienter. Køretøjet skal overholde følgende standarder: DS/EN 1789+A21:2014⁴⁰ vedrørende ambulancer og ambulanceudstyr, minimum type B, og DS/EN 1865-1: 2010 om specifikationer for bære -, løfte – og bæredstyr til brug i ambulancer. Kravene til bemanning er fastlagt i Bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. (BEK 1150 af 9. december 2011) og omfatter som minimum en ambulancebehandler og en ambulanceassistent.

Ambulanceassistent (assistent): Betegnelsen forudsætter en uddannelse, der er fastlagt i Bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. (BEK 1150 af 9. december 2011). Assistenten fungerer som chauffør og som assistent for ambulancebehandleren. Ambulanceassistenter har ingen selvstændig behandlingskompetence.

Ambulancebehandler (behandler): Betegnelsen forudsætter en uddannelse, som er beskrevet i Bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. (BEK 1150 af 9. december 2011). Behandleren har det overordnede ansvar for patientvaretagelsen på ambulancen medmindre en højere sundhedsfaglig kompetence (læge, sygeplejerske, paramediciner) deltager i transporten. Ambulancebehandlerne har selvstændig behandlingskompetence i henhold til Bekendtgørelsen. Behandlerens Sundhedsfaglige virke er underlagt Patientombuddet.

Ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner): Betegnelsen forudsætter en uddannelse som er beskrevet i Bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. (BEK 1150 af 9. december 2011). Paramedicineren

har en mere vidtgående kompetence til selvstændig medikamentel behandling end ambulancebehandleren, og er ligesom denne underlagt Patientombuddet. Paramedicineren har det overordnede ansvar for patientvaretagelsen med mindre en højere sundhedsfaglig kompetence (læge, sygeplejerske) er til stede.

Ambulancekørsel: er en liggende transport af en patient, hvor køretøjet er en godkendt ambulance, og mandskab er godkendt og uddannet til medicinsk observation og behandling iht. Bekendtgørelse om planlægning af sundhedsberedskabet og det præhospitalt beredskab samt uddannelse af ambulancepersonale m.v. (BEK 1150 af 9. december 2011). Kørslen kan være akut eller planlagt. Kørselsformen kan være Kørsel A, dvs. med anvendelse af horn og lygter iht. regulativet for udrykningskørsel, eller Kørsel B, hvor kørslen finder sted indenfor færdselslovens almindelige rammer.

Ambulanceleverandør: Betegnelsen for den virksomhed som leverer ambulancekørsel i regionen efter gældende kontrakt.

AMK-læge: En specialuddannet læge med særlige kompetencer indenfor beredskab og præhospital indsats. AMK-lægen er tilgængelig på døgnbasis med tilstedeværelse på AMK-Vagtcentralen. AMK-lægen er øverste operative myndighed i beredskabssituationer for den sundhedsfaglige indsats og er lægefaglig reference for ambulancemandskabet i alle situationer.

Beredskabshændelser: Se beredskabssituation.

Beredskabssituation: Er betegnelsen for en situation, hvor behovet for indsats overstiger kapaciteten for de normale ressourcer på det givne tidspunkt. Der er således behov for mobilisering af yderligere ressourcer.

Beredskabstid: den del af driftstiden, som ikke er opgavetid, betegnes beredskabstid.

Dansk Indeks for Akuthjælp: Et nationalt medicinsk beslutningsstøtteværktøj for sundhedsfagligt personale til hastegradsvurdering, prioritering og disponering af præhospitalt ressourcer til akut syge og tilskadekomne borgere.

Dispatcher: En logistisk uddannet person der varetager den konkrete disponering af de præhospitalt enheder på regionens AMK-Vagtcentral.

Disponering: AMK-Vagtcentralens tildeling af opgaven til et eller flere køretøjer med de efterspurgte kompetencer og hastegrader.

Driftstid: Ved driftstid forstås den tid, i henhold til aftalen er logget ind og er til rådighed for AMK-Vagtcentralens disponering.

Enhed (præhospital enhed): en betegnelse for det enkelte køretøj inkl. forskriftsmæssig bemanning (baseret på lovgivning og/eller kontraktuelt), fx sygetransportkøretøj, ambulance, PM-ambulance, akutlægebil ect. Enheden er den fysiske enhed, der leverer driftstid (helt eller delvis) i henhold kontrakten vedr. beredskaber.

Forkantsdisponering: betyder at en enhed med henblik på sikring af den samlede præhospitale kapacitet i et område i en kortere periode (minutter/timer) dirigeres til et andet sted end dens base, uden at det sker i forbindelse med en konkret opgave.

GPS: Global Positioning System. Satellit-baseret geografisk positioneringssystem. Koordinaterne kan i en GIS (Geografisk informationssystem) kombineres med en kortdatabase, således at køretøjet og vagtcentralen kan følge køretøjets positioner og bevægelser, og udregne forskellige geodata (afstand, hastighed, forventet ankomsttid).

Indringer: Den person, der foretager et opkald til 112 med anmodning om assistance.

Indsatsleder Sundhed (ISL-SU): Den læge i et indsatsområde, der ansvar for den sundhedsfaglige indsats. Er øverste myndighed på stedet for den patientrettede aktivitet uanset hvilken personalegruppe, der foretager den, fx læger, sygeplejersker, ambulance- og sygetransportpersonale, nødbehandlere, samaritater m.v. ISL-SU indgår i den overordnede skadestedsledelse, sammen indsatsleder-politi og indsatsleder-redning. ISL-SU har direkte kommunikation med AMK, der har den overordnede operative koordinerende ledelse for hele sundhedssektoren.

Kørsel A: Hurtigst mulig kørsel med udrykningssignaler (lygter og horn) indenfor rammerne af regulativet om udrykningskørsel.

Kørsel B: Akutkørsel men indenfor rammerne af den almindelige færdselslov og uden brug af udrykningssignaler.

Kørselskategorier (opgavekategorier): Opgaverne inddeles af vagtcentral / alarmcentral i 4 kategorier efter opgavens alvor og hastegrad. Kategorierne besluttet primært ud fra meldingen. Efter mandskabets ankomst til skadested kan kategorien ændres efter en konkret vurdering:

- Kategori A anvendes ved livstruende eller mulig livstruende sygdom eller tilskadekomst fx større traumer, hjertestop eller svære luftvejsproblemer. Denne kategori vil svare til meldinger, der udløser ambulance samt udkald af akutlægebil, paramediciner eller anden supplerende indsats. Der anvendes altid Kørsel A ved fremkørsel.

- **Kategori B** anvendes ved akut, men ikke livstruende sygdom eller tilskadekomst fx smertetilstande, opblussen i kendt kronisk sygdom, brud på underekstremiteterne. Der vil typisk være tale om sygdom eller tilskadekomst, der er alvorlig og hastende, men uden en umiddelbar trussel mod liv eller førlighed. Med til denne kategori hører også mindre grad af sygdom eller tilskadekomst, såfremt patienten befinder sig i det offentlige rum eller patienten på anden måde befinder sig under uheldige omstændigheder (fx udsat for kulde). Kørsel A eller B afhænger af den konkrete situation, men angives af vagtcentralen ved opgavetildeling.

- **Kategori C 1** vil omfatte andre ambulanceopgaver fx 1. bestilte kørsler, hvor der er behov for observation eller fortsættelse af behandling, fx overflytning til andet hospital mhp. supplerende undersøgelser, eller transport til akut indlæggelse efter ordination af egen læge eller vagtlæge. En del af disse kørsler vil være bestilt minimum dagen før kørslen skal udføres, 2. kørsler rekvireret via 112, men hvor den sundhedsfaglige visitation skønner, at der ikke er hastende behov for hjælp eller transport. Det kan fx være lettere grad af sygdom, mindre forstuvninger eller brud, hvor egen transport til behandling ikke er mulig eller acceptabel. Der anvendes som hovedregel Kørsel B med mindre, der er specielle forhold, der taler for andet. 3. Andre kørsler fx kørsel med organer eller med nyligt afdøde, hvor genoplivning er opgivet eller ikke fundet indiceret

- **Kategori C2:** liggende transport af kategori D udført med ambulance.

- **Kategori D:** liggende befordring som ikke kræver medicinsk overvågning eller behandling undervejs. Varetages som udgangspunkt af sygetransporttjenesten.

Lægeassistent: betegnelsen for den person, der er chauffør og assistent for lægen på en akutlægebil. Uddannelseskravet er ambulancebehandler niveau 2 eller paramediciner, - og i alle tilfælde suppleret med en speciel supplerende uddannelse til denne funktion.

(ordregivers) Lægeligt ansvarlig: Betegnelse for den person, der hos ordregiver har lægeligt ansvar for sundhedsfaglige instrukser, for delegation af kompetencer til ambulancemandskabet mv.

Mobiliseringstid: Betegner tiden fra en opgave er modtaget på en enheds vogn- eller håndterminal til personalet melder, at opgaven er påbegyndt. Mobiliseringstiden indgår som et kontraktuelt kvalitetsmål i ambulancetjenesten.

Opgavetid: Ved opgavetid forstås den tid, hvor enheden er beskæftiget med en konkret opgaveløsning. Opgavetiden regnes fra enheden har meldt ”opgave modtaget”, til enheden har afleveret patienten, og enheden har meldt ”fri til ny opgave”.

Paramediciner: se ambulancebehandler med særlig kompetence.

PM-ambulance (paramedicinerambulance): Ambulance med godkendelse og udstyr som ambulance, men bemanded med mindst 1 behandler med særlig kompetence (paramediciner).

PPJ: Præhospital Patientjournal: En elektronisk platform til registrering og udveksling af sundhedsfaglige og demografiske patientdata.

Rekvirent: Den instans, der rekvirerer en ydelse hos vagtcentralen, fx alarmcentral-112 eller en repræsentant for sundhedsvæsenet.

Responstid: er den tid der går fra en opgave er modtaget til disponering på AMK-Vagtcentralen til den første enhed er på skadestedet.

Retningslinjer for Indsatsledelse (REFIL), Beredskabsstyrelsen:
http://brs.dk/beredskab/idk/indsatsledelse_og_taktik/Pages/Indsatsledelseog-taktik.aspx